

Bijlage A – Checklist t.b.v. IB-aangifte 2023 voor ondernemers

Samengesteld door:

Annalies Janssens van Countforyou (www.countforyou.nl)

Ter voorbereiding op het invullen van het zakelijke deel van de aangifte Inkomstenbelasting voor ondernemers is het goed om een aantal punten van uw administratie in Acumulus even kritisch door te nemen.

Als extra hulp geven wij tips en aanwijzingen over zaken waar we vaak tegenaan lopen bij een controle van een administratie.

Kijk via Overzichten > Grootboekoverzichten, selecteer het jaar en **zet een vinkje bij "toon inhoud"**:

- Autokosten

- In principe kunnen hier alleen kosten op staan als de auto op de balans van de zaak staat; als de auto privé is, zitten alle kosten in de 0,21/km inbegrepen welke u als km-vergoeding voor zakelijke km's mag hanteren;
- https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=kosten_privé-auto
- Bij privé auto: Eventuele incidentele autohuur mag wel op autokosten staan als dit voor een speciaal project is geweest.
- Let op dat er op wegenbelasting/MRB, verzekering en kosten in het buitenland geen BTW zit.

- Bankkosten

- Op echte bankkosten zit nooit BTW (als je een pinapparaat hebt dan zit er soms een klein deel BTW in. Kies dan met boeken voor "gemengde BTW")
- Op kosten van externe bedrijven (Mollie, Paypal) zit soms wel BTW. Let op dat je geen buitenlandse BTW boekt als binnenlandse BTW

- Bijtelling Vervoermiddel/Bijtelling vervoermiddel fiets

- Hier staat alleen de bijtelling van de auto/fiets (Fiets heeft een eigen kostensoort)
- Let op: als de IB-bijtelling auto mogelijk beperkt wordt door lage kosten, dan eerst alleen de BTW bijtelling boeken (helemaal onderaan aanvinken als je de gegevens bij de boeking invoert). Vervolgens kun je (via laatste boekingen) deze BTW bijtelling verplaatsen naar "autokosten". Dan kun je alsnog de IB-bijtelling auto boeken.

- Contributies & ~~Abonnementen~~

- Het advies is om hier eigenlijk alleen echte contributies op te boeken (bijvoorbeeld van een vakvereniging). Alleen het feit dat je iets in de vorm van een abonnement betaalt, maakt niet dat het hier hoort te staan. Kies waar de kosten het best bij passen (een telefoonabonnement boek je bijvoorbeeld op telefoonkosten)
- Contributies van broodfonds/schenkkring (let wel, geen donaties!) mogen hier bij staan. Bij schenkring zit er vaak BTW op, bij broodfonds niet

- Cursussen en seminars

- Controleer de BTW met de factuur (er zit vaak geen BTW op opleidingen)
- Let op: indien het een opleiding is t.b.v. het in stand houden van de kennis van huidige bedrijf, dan zijn de kosten voor 100% aftrekbaar. Bij een seminar (hapje, drankje) geldt 80% aftrekbaar. Acumulus gaat standaard uit van beperkt aftrekbare kosten als u deze kostensoort selecteert. Wanneer u het als 100% als zakelijke kosten beoordeelt, moet bij het boeken van deze kosten het vinkje bij "gemengde kosten automatisch corrigeren" uitgezet worden.

- Wanneer het kosten voor een geheel ander vakgebied betreft dan de onderneming, dan zijn het geen bedrijfskosten. Vanaf 2022 is dit ook NIET meer aftrekbaar in het particuliere deel van de IB-aangifte.
Wanneer de boeking fout blijkt, moet deze opnieuw ingevoerd worden.
- Wanneer het als privé aangemerkt wordt, dan wordt het binnen Acumulus een privé boeking. In dat geval zijn reiskosten i.v.m. studie ook niet aftrekbaar en tellen de uren niet mee voor het urencriterium.

- **Diversen**

- Laat hier geen kosten op staan; kies waar het logischerwijs het beste bij past. Kosten die hier staan, komen in de jaarrekening namelijk als overige baten/lasten en daar hoort het niet.
- Als je de jaarrekening over moet nemen in je IB aangifte, dan is het handig als alles onder de juiste kostensoort staat. Het is mogelijk om een extra kostensoort aan te maken; via Beheer > Kostensoorten. Kies dan ook gelijk onder Brugstaat de groep waar deze kostensoort bij hoort. Dan hoef je namelijk zelf niets meer op te tellen.

- **Huisvesting**

- Kijk na of er op de huurkosten BTW is geboekt en of dat ook daadwerkelijk is berekend. (op Huur zit niet altijd BTW en GWE deels laag BTW)
- Borg huur mag niet als zakelijke uitgave geboekt worden. Het is als het ware een tegoed wat de verhuurder voor je in bewaring houdt. Om dit juist te verwerken kun je een aparte "rekening" aanmaken binnen Acumulus (tabblad Speciaal, Activa Overig). De betaling boek je dan als interne ovb VAN Zakelijk Naar de rekening Borg

- **Inhuur**

- Boek hier kosten op voor mensen die je inhuurt voor je "core-business". Bijvoorbeeld wanneer je als websitebouwer een collega vraagt om enkele websites te bouwen omdat je het zelf te druk hebt. Wanneer je als yogadocent een boekhouder vraagt om je boekhouding te controleren, dan valt dat onder accountantskosten.

- **Inkopen**

- De kosten die je hier boekt zijn direct verbonden aan je verkopen. Als je verkoper van elektronica bent, dan boek je hier je ingekochte spullen. Aan het eind van het jaar kun je kijken of je nog veel voorraad hebt liggen en dan kun je daar een voorraadboeking van maken (om je resultaat reëler in beeld te krijgen)

- **Materialen**

- Hier boek je kosten op die je gebruikt voor je verkopen maar niet direct aan je klant verkoopt. Als je trainingen geeft dan zou je hier bijvoorbeeld spelmateriaal op kunnen boeken. Of als pedicure je handschoenen. Afhankelijk van je bedrijf kun je er voor kiezen om deze kosten op "inkopen" te boeken. Dat is prima, als je het maar consequent doet.

- **Personeelskosten**

- Hier mogen alleen kosten op staan als er personeel in loondienst is. Betalingen aan uitzendkrachten of payroll horen doorgaans op "Inhuur"

- **Porti en vrachten**

- Op postzegels van KoninklijkePost zit nooit BTW. Commerciële partijen (bijvoorbeeld MyParcel) berekenen wel BTW. Controleer altijd je bon/factuur

- **Reclame en Advertenties**
  - Hierop staan kosten zoals promo, visitekaartjes, kosten voor de website e.d.

- **Rente**
  - Op rente zit nooit BTW;
  - Let op dat ontvangen rente hier als negatief bedrag staat.
  - Rente van bijvoorbeeld een lease-auto hoort hier te staan (NIET bij autokosten)

- **Relatiegeschenken**
  - Acumulus past bij het boeken automatisch een privé-correctie toe. Dat is niet in alle gevallen juist; de regels zijn ingewikkeld. Kijk daarom zelf of de correctie (van de BTW) terecht is. Check dat het liefst al tijdens het boeken (en zet evt. het vinkje uit). Constateer je fouten tijdens de eindcontrole, boek deze kosten dan opnieuw.
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/btw_aftrekken/personeelsvoorzieningen_en_relatiegeschenken/personeelsvoorzieningen_giften_en_relatiegeschenken

- **Representatiekosten/Verteer**
  - Is er rekening gehouden met de beperkte aftrekbaarheid van deze kosten (80 %)?
  - BTW op representatiekosten wordt niet afgetrokken.
  - Wanneer eten gehaald is en op kantoor is genuttigd, mag de BTW wel afgetrokken worden.

- **Verzekeringen**
  - Op verzekeringen zit nooit BTW (op de premienota wordt meestal wel assurantiebelasting vermeld; het betreft ook 21% maar dit is een soort opslag, geen BTW);
  - Een autoverzekering (alleen bij een auto van de zaak!) hoort bij Autokosten te staan.
  - Premie Zorgverzekeringswet (ZVW) is geen zakelijke verzekering maar geldt als privé-opname
  - Arbeidsongeschiktheidsverzekering valt niet onder bedrijfskosten (dus boeken als privé-opname).
 Let op: deze kosten zijn wel aftrekbaar en kunnen ingevuld worden in het particuliere deel van de IB-aangifte.

- **Vervoermiddelen**
  - Controleer of de BTW bij aanschaf van een auto correct geboekt is en hang evt. de factuur aan de boeking. Gegevens van een zakelijke auto die nodig zijn voor de IB-aangifte:
 Bouwjaar, Cataloguswaarde, Datum eerste toelating, Datum tenaamstelling

Kijk vervolgens via Overzichten > Balans, selecteer het jaar 2023 en

zet een vinkje bij "Toon inhoud"

Activa:

- Investeringsen

- Controleer of de afschrijving per jaar juist en naar wens is. (Wanneer je **geen** starter bent dan moet je in minimaal 5 jaar afschrijven; dat wil zeggen 6 afschrijvingsjaren onder het tabblad v&w)
- In 2023 is er een speciale regeling willekeurig afschrijven.
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/verandering_inkomstenbelasting_vorige_jaren/veranderingen-inkomstenbelasting-2023/willekeurige-afschrijving-bedrijfsmiddelen
- Het is beter om bij het boeken niet te kiezen voor restwaarde; dan wordt de afschrijving niet juist berekend. Je kunt wel meer jaren afschrijving kiezen. Dan vul je als afschrijving bij de eerste jaren de gewenste afschrijving in, dan enkele jaren niets en het laatste jaar de gekozen restwaarde. https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=investering_aanpassen

- Voorraad

- Controleer of de balansboeking 01-01-2023 zonder resultaatcorrectie geboekt is. Kijk hiervoor bij Overzichten > Grootboekoverzicht > Spring naar Inkopen. Er mag op 01-01-2023 **geen** boeking staan met omschrijving "resultaatcorrectie voorraadwaardering"
- Klopt de voorraad per 31-12-2023? Maak zo nodig nog een boeking **met** resultaatcorrectie.

- Debiteuren

- Zijn de openstaande posten (facturen aan klanten) ook werkelijk nog niet betaald in 2023?
- Bij verschillen: kijk op de rekeningen Deelbetalingen (indien aanwezig) of bij Privéboekingen.

- Liquide middelen / Saldi

- Klopt het banksaldo met het werkelijke saldo van de bank van 31-12-2023?
https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=controle_bank_saldo
- Saldi overige rekeningen (**Kan ook bij Passiva staan**) (zoals Deelbetalingen of Overlopende posten): kijk bij het saldo-overzicht en maak een specificatie van het saldo;
<https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=deelbetalingen>
https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=overlopende_kosten
https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=vooruitontvangen_bedragen_te_ontvangen_bedragen
- Als er bovenstaande "fictieve" rekeningen onder Liquide middelen staan kunnen die verplaatst worden naar "Activa-Overige" (zoals Borg) of "Passiva-Overige" (zoals nog te betalen bedragen)

Ga hiervoor naar Beheer > Rekeningen en Kas. Kies de rekening en ga naar tabblad Speciaal.

Passiva:

- **Crediteuren**

- Als er deelbetalingen op een rekening bij Saldi staan, breng dan voor de IB-aangifte dit saldo in mindering op het crediteurensaldo. Misschien staat deze nog aan de Activa kant. Om deze rekening aan de Passiva kant te krijgen, ga naar Beheer > Rekeningen en Kas. Kies de rekening en ga naar tabblad Speciaal. Kies voor Passiva – overige.

- **BTW: (kan ook bij Activa staan)**

- https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=controle_btw_op_de_balans
- Is de te betalen/te ontvangen BTW eind 2022 in Acumulus op 01-01-2023 op de balans gezet
- Staat de daadwerkelijke BTW-afdracht/teruggaaf van de laatste periode vorig boekjaar op de balans? (let op: deze heft meestal de balanspost BTW vorig boekjaar op: per saldo zijn deze twee boekingen dan 0!)
- Staan de BTW-afdrachten/teruggaves van alle periodes (uitgezonderd de laatste van het boekjaar, die waarschijnlijk pas in 2024 is betaald/ontvangen) op de balans?
- Als er toch nog verschil is en er moet een suppletie (correctie) ingediend worden, gebruik dan eventueel het excel-bestand onder deze link:
<https://www.siel.nl/acumulus/handleiding/?a=BTW-aangifte>

- **Leningen**

- Is de beginschuld van dit boekjaar handmatig overgenomen van eind vorig boekjaar?
- Klopt het schuldsaldo op de balans met de werkelijke stand van de lening?
- Moet er evt. nog rente berekend/geboekt worden?
- Boek de juiste eindstand in elk geval als Balanspost, Lening BIJ op 01-01-2024

Als je veel aflossingen boekt, dan kun je een lening ook verwerken als rekening die je toevoegt onder beheer. Zet m dan bij Speciaal op Passiva Overig. Beginsaldo 01-01-2024 boek je dan als prive opname en aflossingen boek je dan voortaan als interne overboeking Van Zakelijk naar Lening

- **Oudedagsreserve/FOR**

Let op: 2022 is het laatste jaar geweest dat je nog FOR kon toevoegen.

Belastingvoordeel uit pensioenvoorziening kan vanaf 2023 alleen nog door werkelijk pensioen af te storten bij een bank of verzekeraar.

Er kan dus geen toevoeging FOR in 2023 geboekt zijn. Wel een afname van de FOR door afstorting naar een lijfrente product

Ga naar: Overzichten > Jaarrekening (voor IB-aangifte 2023):

- **Balans Activa en Passiva**
  - Noteer alvast wat er bij debiteuren en crediteuren in de aangifte vermeld moet worden (bedragen van de jaarrekening minus evt. bedragen op de rekeningen deelbetalingen)
  - BTW: noteer alvast de splitsing van openstaande BTW dit boekjaar, BTW voorgaande jaren. Kijk of er nog een suppletie (correctie) ingediend moet worden.

- **Bijlage 2 Investeringsaftrek**
  - Bepaal of de genoemde investeringen inderdaad in aanmerking komen voor investeringsaftrek. Corrigeer eventueel de afschrijvingen wanneer er restwaarde was ingevuld. De berekening van investeringsaftrek klopt dan wellicht niet (zie ook overzichten > Fiscaal Overzicht, onderaan "Bereken fiscale voordelen "Investerings tonen"

- **Bijlage 3 Willekeurige afschrijvingen**
  - Bepaal of dit werkelijk willekeurige afschrijvingen zijn (wanneer een bedrijfsmiddel dit boekjaar is verkocht wordt die ook op deze bijlage vermeld maar deze vult u niet bij de IB-aangifte in als willekeurige afschrijving).

- **Bijlage 4 Rekenhulp privé onttrekkingen**
  - Noteer de berekening

Hebt u alle bovenstaande punten gecontroleerd en zo nodig gecorrigeerd en/of aangevuld? Dan kunt u uw spullen verzamelen voor het zakelijke gedeelte van de IB-aangifte voor ondernemers.....

Spullen verzamelen:

- **Uit Acumulus:**

- Maak een schermafdruck van de Balans-specificatie (via Overzichten > Balans 2023: **vinkje bij "Toon inhoud"**)
- Print uw Jaarrekening 2023 (via Overzichten > Jaarrekening (voor IB-aangifte) > **Nieuw: haal het ondernemingsvermogen 2022 uit Acumulus of vul hier het ondernemingsvermogen in uit de IB aangifte 2022 (als dat anders is dan Acumulus)** Download uitgebreide jaarrekening voor IB-aangifte 2023
- Tip: de Belastingdienst hanteert een beperkt aantal kostensoorten in de IB-aangifte. Acumulus hanteert deze indeling ook al in de jaarrekening dus je hoeft alleen te kijken of er onder de kostensoort "Overige kosten" nog kosten staan die onder een van de andere onderdelen horen. (Dat kan het geval zijn bij zelf toegevoegde kostensoorten) Kijk of je die (onder Beheer) nog wilt koppelen onder een andere kostengroep.

Tel tot slot de samengevoegde kosten op om te controleren of het klopt met het resultaat (Netto Winst) uit de jaarrekening.

- **Overig:**

- Jaarrekening en IB-aangifte vorig boekjaar (= 2022);
- Fiscale jaaroverzichten bankrekeningen 2023;
- Inloggegevens Belastingdienst/DigiD-codes van u en eventuele fiscaal partner;
- Als u aangifte doet voor uw aandeel in een VOF (samenwerkingsverband) dan heeft u van deze onderneming het RSIN-nummer nodig.
U vindt dit o.a. op de inschrijving KvK.
Meestal is het gelijk aan de eerste 9 cijfers van het BTW-nummer.

Gaat u aangifte doen als Ondernemer voor de inkomstenbelasting of als Resultaat Overige Werkzaamheden?

Doe de [OndernemersCheck](#), als u niet zeker bent:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/ondernemers/content/hulpmiddel-checken-of-ik-ondernemer-ben-voor-de-inkomstenbelasting>

Let op: als je weinig omzet hebt of weinig opdrachtgevers, dan komt er vrij snel uit dat je GEEN ondernemer bent. Wees daarom kritisch op de uitkomst en neem voor jezelf een standpunt in waarom je vindt dat je WEL ondernemer voor de inkomstenbelasting bent.

U kunt aan de slag. Veel succes....!